

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 606/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetihó (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Mgr. Petrom Kupkom, advokátom, Hlavná 23, Trnava, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/16/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 25. júla 2025 (doplnenou 25. septembra 2025) domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/16/2022. Sťažovateľ navrhuje priznať finančné zadostučinenie vo výške 6 000 eur a náhradu trov konania vo výške 949,17 eur. Rovnako žiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov.
2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupuje v pozícii obžalovaného v trestnej veci vedenej pred okresným súdom v namietanom konaní, kde je stíhaný pre prečin neoprávneného nakladania s odpadmi, pričom obžaloba bola na neho podaná 22. júna 2022. Sťažovateľ namietal, že v jeho trestnej veci nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté, pričom súdne konanie trvalo už viac ako 3 roky.
3. Sťažovateľ argumentuje, že po právnej a skutkovej stránke nejde o konanie zložité a v tomto kontexte vníma doterajšiu celkovú dĺžku konania (viac ako tri roky) ako neakceptovateľnú. V súvislosti so svojim správaním sťažovateľ konštatoval, že žiadnym úkonom neprispel k prietahom alebo spomaleniu postupu v predmetnom trestnom konaní.
4. Sťažovateľ taktiež argumentoval, že stav prietáhov v súdnom konaní znáša veľmi ťažko, v dôsledku tejto situácie je naplnený skepsou v možnosť domôcť sa práva na spravodlivý súdny

proces a jeho celkové prežívanie je preto negatívne. Prieťahy v súdnom konaní tak výrazne nepriaznivo zasiahli do duševnej integrity sťažovateľa. Sťažovateľ je toho názoru, že v namietanom konaní okresného súdu dochádza k zbytočným prieťahom, čo považuje za porušenie svojich označených práv.

5. Sťažovateľ doplnením ústavnej sťažnosti 25. septembra 2025 oznámil ústavnému súdu, že okresný súd 19. augusta 2025 vydal rozsudok, ktorým uznal sťažovateľa vinným. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie.

6. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 606/2025-15 z 13. novembra 2025 ju prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

7. Po prijatí ústavnej sťažnosti vyzval ústavný súd na vyjadrenie k veci a zapožičanie súdneho spisu okresný súd.

8. Predseda okresného súdu uviedol, že nezistil žiadne prieťahy v konaní. Okresný súd podľa neho konal plynulo, termíny hlavných pojednávaní boli určené s odstupom približne 2 až 3 mesiacov, čo je podľa predsedu súdu štandardná periodicita hlavných pojednávaní v neväzobných veciach. Vo veci podľa neho došlo len raz k dlhšiemu odstupu medzi pojednávaniami, a to z dôvodu, že obžalovaný ██████ na hlavnom pojednávaní 7. decembra 2023 požiadal o zabezpečenie tlmočníka zo slovenského jazyka do holandského jazyka – keďže nejde o bežný jazyk, tak zabezpečenie osoby na tlmočenie spôsobilo komplikácie v postupe v konaní. Uviedol, že v tomto období došlo aj k zmene zákonného sudcu, preto okrem potreby zabezpečenia tlmočníka vznikla aj potreba naštudovania si spisu novým sudcom. Následne bol určený termín hlavného pojednávania a v priebehu šiestich mesiacov boli vykonané štyri hlavné pojednávania (13. februára 2025, 10. apríla 2025, 12. júna 2025 a 19. augusta 2025), pričom na poslednom hlavnom pojednávaní došlo k rozhodnutiu vo veci samej. Predseda okresného súdu poukázal aj na to, že sťažovateľ počas celej doby trestného konania na súde nenamietal plynulosť konania prostredníctvom sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) alebo sťažnosti pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

9. Ústavný súd rovnako ako všeobecné súdy skúma splnenie procesných podmienok konania v každom štádiu konania, teda aj po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

10. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa nemohol opomenúť princíp subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej

republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (m. m. III. ÚS 149/04)].

11. Zohľadniac princíp subsidiarity, ústavný súd tiež zdôrazňuje, že ak zákon o ústavnom súde podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti ústavnej sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Sťažovateľ nemá na výber, ktorý z existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinný postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú má právomoc ústavný súd. Iba za predpokladu, že sťažovateľ vyčerpal všetky jemu dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie je úspešný, môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

12. Trestný poriadok v § 55 ods. 3 zakotvuje inštitút sťažnosti pre nečinnosť, ktorou sa ktorákoľvek zo strán trestného konania môže domáhať, aby nadriadený súd určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu, a to v situácii, ak je dôvodný predpoklad, že došlo k priet'ahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k priet'ahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia. Uvedenú sťažnosť na priet'ahy je potrebné podľa judikatúry ústavného súdu považovať za účinný prostriedok nápravy, prostredníctvom ktorého sa sťažovateľ mohol účinne domáhať ochrany svojich práv, ktorých porušenie namieta, pred nadriadeným súdom (porovnaj napr. I. ÚS 337/06, I. ÚS 168/2015, I. ÚS 518/2024).

13. Ústavný súd vo svojej ostatnej judikatúre nepodmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti využitím sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch, a to aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorá tento inštitút nepovažuje za účinný prostriedok nápravy, a to aj vzhľadom na to, ako je uvedený inštitút koncipovaný, kde nápravu má zjednať predseda namietaného súdu.

14. Tento prístup však nemožno automaticky aplikovať aj v prípade sťažnosti pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku. Je zjavné, že uvedený právny inštitút má inú povahu a koncepciu ako sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi súdu podľa zákona o súdoch. Sťažnosť pre nečinnosť podľa Trestného poriadku môže vybaviť priamo namietaný súd tým, že urobí úkon trestného konania uvedený v sťažnosti pre nečinnosť. Ak predmetný úkon urobí do pätnástich pracovných dní po prijatí sťažnosti a informuje o tom sťažovateľa, hľadá sa na takúto sťažnosť pre nečinnosť ako na vzatú späť, ak tento sťažovateľ v priebehu piatich pracovných dní od doručenia oznámenia nevyhlási, že na svojej sťažnosti pre nečinnosť trvá. O tom ho treba poučiť (§ 55 ods. 4 Trestného poriadku). Ak sa uvedeným spôsobom nepostupuje, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu (§ 55 ods. 3). O sťažnosti pre nečinnosť musí rozhodnúť senát nadriadeného súdu do piatich pracovných dní od prevzatia veci. Ak zo strany súdu nedošlo k priet'ahom, sťažnosť pre nečinnosť sa zamietne,

ak je sťažnosť pre nečinnosť opodstatnená, nadriadený súd určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu (§ 55 ods. 5).

15. Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť pre nečinnosť podľa Trestného poriadku na rozdiel od sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch má devolutívny účinok, pričom uplatnenie tohto účinku je plne v dispozícii sťažovateľa (a to aj v prípade, ak namietaný súd urobí úkon uvedený v sťažnosti pre nečinnosť). Zároveň dochádza aj k priamej ingerencii predsedu namietaného súdu vyžadovaním jeho stanoviska k veci pri predložení spisu nadriadenému súdu. Nadriadený súd rozhoduje o veci v trojčlennom senáte, vec teda nepatrí do právomoci predstaviteľa správy súdu (predsedu nadriadeného súdu). Táto rozdielna povaha sťažnosti pre nečinnosť podľa Trestného poriadku oproti sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch odôvodňuje aj rozdielny prístup k tomuto inštitútu.

16. V zmysle dostupnej judikatúry ESĽP účinný prostriedok nápravy musí mať preventívny účinok (zamedzí ďalšiemu porušovaniu práv), reparačný účinok (dodatočne odškodní či inak napraví dôsledky zásahu do základných práv), musí byť reálne dostupný (keď sťažovateľ má reálnu možnosť ho iniciovať a dosiahnuť ním preskúmanie svojej veci) a konanie o náprave musí prebiehať podľa jasných a predvídateľných pravidiel v primeranej rýchlosti.

17. Z citovanej právnej úpravy a zo súdnej praxe vyplýva, že sťažnosť pre nečinnosť podľa Trestného poriadku je spôsobilá plniť preventívny aj reparačný charakter účinnej ochrany základných práv a slobôd, konanie o náprave prebieha podľa predvídateľných pravidiel a v primeranom čase a pre sťažovateľov je vo všeobecnosti v tomto smere účinná smerom k ochrane ich práv. Sťažnosť pre nečinnosť je účinným právnym prostriedkom nápravy, ktorého vyčerpanie je podmienkou na možnosť uplatniť ústavnú sťažnosť pred ústavným súdom.

18. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti ani netvrdil a ani nepreukázal, že by sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku pred podaním ústavnej sťažnosti podal. Ústavná sťažnosť zároveň neobsahuje argumentáciu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. že sťažovateľ nevyužil tento dostupný právny prostriedok nápravy z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Ústavný súd tieto skutočnosti preveril a zo spisového materiálu okresného súdu zistil, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku nepodal, a teda nevyužil účinný právny prostriedok nápravy, ktorého vyčerpanie je podmienkou podania ústavnej sťažnosti na ústavnom súde.

19. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2026

Peter Molnár
predseda senátu